

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ludolphi, rectoris ecclesiae parochialis in Suchem, De
itinere terrae sanctae liber**

Ludolphus <Suchensis>

Stuttgart, 1851

XX. De Cypro

urn:nbn:de:hbz:466:1-9333

terat, interim congregavit, et tertia die fingens, se iturum et pugnaturum contra Græcos, rogavit legatos Turchorum, ut cameram suam intrarent, ne quidquam mali ipsis usque ad reditum suum a Christianis eveniret. Quod et legati fecerunt, et miles tutor ordinis, positus eis custodibus sibi consciis, cum exercitu suo navigia et mare intravit, et in ortu diei irruens super exercitum Turchorum, ipsos omnes indifferenter, tam masculos quam feminas, iuvenes et senes interfecit. Nam Turchorum et Tartarorum moris est, quocumque vadunt in exercitu, quod semper uxores et parvulos et omnem eorum substantiam secum ducunt. Itaque fratres omnibus illis interfectis et omnibus substantiis et pecoribus eorum receptis, eadem die tertia cum ingenti gaudio ad Rhodum sunt reversi. Audivi a quibusdam, qui interfuerunt, quod tot spolia receperunt et habuerunt, quod cum funibus retro navigia in mari spolia traxerunt. Itaque his omnibus dispositis et ordinatis tutor ordinis legatos Turchorum vocavit dicens, quod fratres cum Turchis libenter vellent treugas et foedus inire et ipsis tributum dare, et statim dimisit eos, et eadem die, de omnibus ignari ad locum, in quo exercitum eorum dimiserant, cum magno gaudio applicuerunt. Sed omnem eorum exercitum recenter interfectum invenerunt, homines nudos, spoliatos et omnem eorum substantiam ablatam repererunt, et his visis ad loca sua dolentes sunt reversi, ut prius gaudentes, ceteris Turchis, quæ acciderant, nuntiantes. Et postea Turchi et Tartari a fratribus sancti Ioannis et a Christianis ibidem tributum non postulabant, usque in præsentem diem. Item in Rhodo multæ sunt reliquiæ venerandæ, inter quas est crux ærea, quæ de pelvi, ex qua Christus discipulis lavit pedes, creditur esse facta, et cera ipsi impressa in mari multum valet contra tempestates. Hæc crux et aliæ reliquiæ venerandæ, quas habent fratres sancti Ioannis, quondam fuerunt Templariorum, quorum etiam iidem fratres habent omnia bona et castra. De aliis Rhodi nobilitatibus et fratrum prædictorum victoriis omnibus et singulis dicere, foret nimis longum. De Rhodo vero navigatur in Cyprum.

XX. DE CÝPRO.

Est autem Cyprus insula nobilissima et famosissima atque etiam ditissima, omnibus maris insulis incomparabilis et omnium bonorum

præ aliis fertilissima, primo a Japhet filio Noe, ut legitur ¹, inhabitata, super omnes alias terras, secundum quantitatem, excellentissima et omnibus civitatibus maritimis, scilicet Aegypti, Suriæ, Armeniæ, Turchiæ ac Græciæ, ut cingulo circumcincta. Inter Cyprum et has omnes per mare, ad maius, distantia non est una diæta, ut postea audietis. Hæc gloriosa insula quondam fuit Templariorum et ipsam regi Ierusalem vendiderunt, et terra sancta et Acon perditam et devastatam, rex Ierusalem, principes, nobiles et barones regni Ierusalem in Cyprum transtulerunt et ibidem habitaverunt et manserunt in præsentem diem, et per hunc modum Cyprus facta est regnum. In Cypro tres sunt episcopatus, scilicet paphensis, nimosiensis ² et famagustanus, et unus metropolitanus nicosiensis, qui temporibus meis fuit frater de ordine minorum, nomine Helyas. Hunc Clemens papa sextus promovit in cardinalem. Antiquior civitas Cypri est civitas paphensis, quondam nobilissima et maxima, sed per continuos terræ motus nunc est quasi destructa, et est in littore maris directe ex opposito Alexandriae sita. Hanc civitatem sanctus Paulus et Barnabas ad fidem Christi converterunt et ex ea universa terra ad fidem est conversa, ut in actibus apostolorum ³ continetur. Juxta Paphum quondam stetit castrum Veneris, et ibidem idolum Veneris adorare solebant et de longinquis partibus eius limina visitare veniebant, et omnes nobiles domini et dominæ ac domicellæ ad istud castrum conveniebant. In hoc templo primo de perditione Troiæ fuit tractatum. Nam Helena tendens ad illud templum in via capta est ⁴. Etiam ad hoc templum omnes domicellæ et puellæ pro desponsatione et viris se voverunt. Propter quod in Cypro præ aliis terris sunt luxuriosissimi homines naturaliter. Nam si terra Cypri et specialiter loci, quo castrum Veneris stetit, capiti dormientis supponeretur, ipsum ad libidinem et ad coitum per totam noctem provocaret. Prope Paphum est locus, ubi sanctus Hilarius degebat et multa miracula faciebat, et multa alia loca, in quibus multi alii sancti degerunt, specialiter sanctus Zyzonimus et sanctus Mamma ⁵, qui ortus erat de Alamania, quem Græci pro liberatione

1. I Mos. 10, 4. — 2. *Das ist: limosensis oder nemesiensis. Siehe den folgenden Abschnitt.* — 3. Act. Apost. 13, 6. — 4. *S fügt hinzu: want Parys Ectors broeder ontfoerde se.* — 5. *So A. Zizanimus et s. Mimia B. In CF fehlt der erste Name, der zweite lautet Manna, qui ortus erat de Lucania.*

apostematum devote et maxime communiter solent adorare et invocare.

XXI. DE VINEA ENGADI ¹.

In eadem diœcesi paphensi sita est vinea Engadi, cuius similis non est in mundo. Hæc vinea est in altissimo monte sita, habens in longitudinem duo miliaria, undique rupe altissima ut muro circumcincta, et in una parte habet accessum artissimum et est desuper planissima per totum. In hac vinea varii et diversi generis crescunt vites et botri, quarum quædam producunt uvas in modum prunellarum magnas, et aliæ producunt uvas in modum pisarum parvas. Aliquæ vero vites producunt botros in modum urnæ magnos et aliæ botros parvissimos, et aliquæ vites producunt botros albos, aliæ vero nigros, aliæ rubeos, et aliquæ vites producunt uvas sine granis, et aliæ uvas in modum glandis oblongas et perspicuas et quam plurima alia genera botrorum et uvarum cernuntur in hac vinea. Hæc vinea quondam fuit Templariorum, sed nunc est fratrum hospitalis sancti Ioannis de Rhodo, et temporibus Templariorum semper centum sclavi, id est Sarraceni capti, erant quotidie in ea, quibus aliqua opera vel onera non imponebantur, nisi quod ipsam vineam mundarent et custodirent, et a pluribus valde expertis hominibus audivi, quod sub sole non sit pulchrius, nobilius et mirabilius clenodium, quod deus ad profectum hominis fecisset, sicuti etiam de ea legitur in canticis canticorum: Botrus Cypri dilectus meus in vineis Engadi ². Non remota a Papho est civitas nymociensis ³, quondam pulchra, sed nunc per sedulum terræ motum et ex aquis de montibus subito venientibus multum devastata. Hæc civitas in littore maris directe ex opposito Tyri et Sidonis et Baruth est sita. Hanc civitatem Templarii et fratres

1. *Engaddi oder Engeddi, eine Stadt der Amoriter, in der Nähe des toden Meeres, in balsam- und palmenreicher Umgebung. Vergl. Raumer's Palästina. S. 170. Aus der Stelle des Hohentliedes Cap. 1, 13: Botrus cypri dilectus meus, in vineis Engaddi, wo freilich die wohlriechende Staude כַּפְּרִי, gr. κῶπρος, nicht die Insel Kypros, gemeint ist, erhielt der cyprische Weinberg seinen Namen.* — 2. Cant. cant. 1, 15. — 3. So die codd. Es sollte limosensis oder nemesiensis heißen. Nemesus oder Limosus war im Mittelalter ein Bisthum, ungefähr an der Stelle, wo früher Amathus lag.